

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕР
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - СИЛИСТРА“

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ СИЛИСТРА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления.

През 2024 г. в област Силистра **на отчет¹ в детските педагогически стаи са водени** 69 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- непълнолетни (на възраст от 14 до 17 години) - 76.8%;
- малолетни (8 - 13 години) - 23.2%;
- момчета - 63 (91.3%);
- момичета - 6 (8.7%);
- учащи - 62 (89.9%);
- в криминогенна среда живеят 16 малолетни и непълнолетни (23.2%).

В област Силистра малолетните и непълнолетните лица **заведени² на отчет в ДПС** през 2024 г. са 11, или 15.9% от всички водени на отчет лица, като 81.8% от тях са непълнолетни.

През 2024 г. **снети от отчет в ДПС** са 12 малолетни и непълнолетни лица, или 17.4% от водените на отчет през годината:

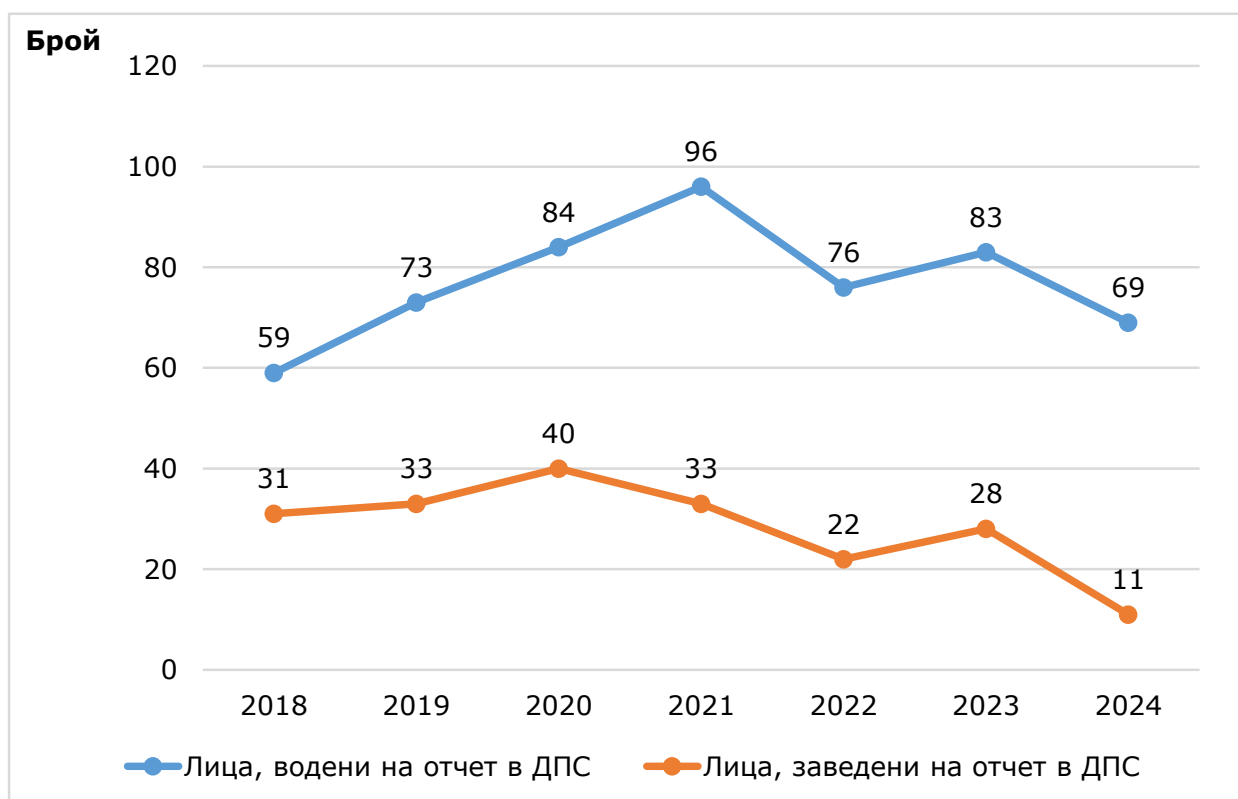
- поради поправяне на поведението - 5 лица (41.7%);
- поради навършване на 18-годишна възраст - 7 лица (58.3%).

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

**Противообществени прояви и престъпления на малолетните и
непълнолетните лица в област Силистра през 2024 година**

**Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в
ДПС през периода 2018 - 2024 година**

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2024 г. през ДПС са преминали 22 малолетни и непълнолетни. От тях момчетата са 16, или 72.7%, а момичетата - 6 (27.3%).

Разпределението на преминалите през ДПС по някои видове противообществени прояви е следното:

- бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип - 7 лица (31.8%);
- повреждане на обществена и/или частна собственост - 7 лица (31.8%);
- употреба на психоактивни вещества - 3 лица (13.6%);
- прояви на насилие и агресия - 2 лица (9.1%);
- непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място - 2 лица (9.1%).

Извършени престъпления

През 2024 г. в област Силистра броят на **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления** е 22. От тях 3 лица (13.6%) са на възраст от 8 до 13 години.

Противообществени прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните лица в област Силистра през 2024 година

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните. Извършители на кражби са 11 лица, или 50.0% от всички, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 45.5% (5 лица) и извършителите на домови кражби - 36.4% (4 лица).

В областта 4 лица на възраст от 8 до 17 години, или 18.2% от всички преминали през ДПС за извършени престъпления, са регистрирани за престъпления, свързани с наркотици, 1 лице (4.5%) - за унищожаване и повреждане на имущество, и 6 лица (27.3%) – за други видове престъпления.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2024 г. в област Силистра са регистрирани 8 пострадали от престъпления лица на възраст 8 - 17 години, от които 5 (62.5%) са момчета. Малолетните пострадали лица са 16.7%. Сред жертвите на престъпления най-много са малолетните и непълнолетните, пострадали от кражба - 3 лица (37.5%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2024 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Силистра **са образували** 96 възпитателни дела, от които 52 (54.2%) - по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 86, като от тях в срок до един месец са решени 49 дела, или 57.0%.

В структурата на общественотоопасните деяния, за които са наложени възпитателни мерки през годината, най-голям е относителният дял на извършените престъпления - 41 (53.2%), следвани от административните нарушения - 22 (28.6%), и противообществените прояви - 14 (18.2%).

През 2024 г. местните комисии са наложили 79 **възпитателни мерки** в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 77 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 77 общественотоопасни деяния³.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - 35 мерки (44.3%);

³ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Противообществени прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните лица в област Силистра през 2024 година

- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи - 11 мерки (13.9%);
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми - 9 мерки (11.4%);
- задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото - 9 мерки (11.4%);
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 7 възпитателни мерки (8.9%).

Основните характеристики на лицата на възраст 8 - 17 години с наложени възпитателни мерки през 2024 г. са следните:

- малолетни са 30 (39.0%), а непълнолетни - 47 (61.0%);
- момчетата са 70 (90.9%), а момичетата - 7 (9.1%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата, водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени са за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД); освободени от ВУИ; освободени от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет в ДПС за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена

Противообществени прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните лица в област Силистра през 2024 година

проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи повече от една възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживееене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).